

Stjepan Janjić, Karlovac

KORABLJE NA RIJECI KUPI

Kako je tekst predavanja objavljen u časopisu SVJETLO, god. VI br. 2, Karlovac svibanj 1971. str. 123. i d., ovdje donosimo samo sažetak.

Ur.

Podaci o korabima skupljeni u 1968. god., slažu se i u detaljima s onim što je zabilježio R. Lopašić u djelu "Karlovac - Poviest i mjestopis grada i okolice", u Zagrebu, 1879. i F. Hefele: "Naši domaći obrti", Zgb. 1930., što nesumnjivo dokazuje da je korabljarstvo imalo dugu i čvrstu tradiciju.

Sve do iza Drugog rata prevozili su korabari drva, najviše u Karlovac, a manje u Petrinju i Sisak, te na povratku žitarice i drugu robu. Poznati su bili korabari iz sela Šišljavića. Do 1900. god. prevladavali su korabi - monoksili, kopani u jednom komadu hrastova drveća. Bili su dugački do 12 m, a široki 1 m. Na njima se nalazilo zemljano ognjište, šator pod kojim se spavalo i katarka za veliko uže o koje se zakvače 4 do 5 momaka s obrambicama, pa vuku korab uzvodno. Iza 1900. god. počeli su praviti korabe od dasaka - većih dimenzija, s kolibom, katarkom i kornilom, koje su također vukli momci, a upravljao kormanjoš. Nizvodno su pjevali svoju pjesmu "Tiho plovi drvarica leđa..."

Ovaj način vožnje koraba ljudskom snagom ovdje je, po svemu sudeći, autohton. Osnovno pomagalo pri vuči - obrambica - funkcionalno je slična amiću ili jarmiću kojim se također vuku ljudskom snagom vodenice na Savi. Nazivlje u korabljarstvu isto je tako važno, jer štošta kazuje, osobito o migracijama pučanstva u Pokuplju i kulturnim utjecajima.